

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 stycznia 2019 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu Wydział XII Cywilny

w składzie:

Przewodniczący SSO Maria Prusinowska

Protokolant protokolant sądowy Justyna Wojciechowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 6 grudnia 2018 r. w Poznaniu

sprawy z powództwa M. P. (1) PESEL (...)

przeciwko (...) Spółka jawna KRS (...)

o ochronę praw autorskich

1. Zasądza od pozwanej na rzecz powódki kwotę 3696 zł (trzy tysiące sześćset dziewięćdziesiąt sześć złotych) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 3 lutego 2016 r. do dnia zapłaty,
2. W pozostałym zakresie powództwo oddala,
3. Kosztami postępowania obciąża strony proporcjonalnie, to jest powódkę w 38 %, a pozwaną w 62 % i z tego tytułu:
 - a. zasądza od pozwanej na rzecz powódki kwotę 806 zł tytułem zwrotu kosztów sądowych i kwotę 680,14 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego,
 - b. zasądza od powódki na rzecz pozwanej kwotę 416,86 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego,
 - c. nakazuje ściągnąć na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Poznaniu:
 - kwotę 294,26 zł od pozwanej,
 - kwotę 180,36 zł od powódki.

SSO Maria Prusinowska

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 3 lutego 2016 r. powódka M. P. (1) wniosła o zasądzenie od pozwanej spółki (...) s.j. na jej rzecz kwoty 6000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz o zasądzenie od pozwanej na rzecz powódki zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powódka wskazała, że wraz z mężem M. P. (2) zawarła z pozwaną spółką umowę o wykonanie mebli do zabudowy kuchennej. Po zrealizowaniu przedmiotu umowy do powódki zgłosiła się osoba współpracująca z pozwaną spółką i zajmująca się przygotowaniem projektu ww. mebli z prośbą o umożliwienie wykonania fotografii gotowej zabudowy, celem dołączenia ich do prywatnej dokumentacji. Powódka wysłała zdjęcia, nie wyrażając zgody na inne wykorzystanie sporządzonych przez nią zdjęć

Następnie pozwana umieściła wykonane przez powódkę zdjęcia na internetowym profilu spółki i w folderze reklamowym. Powódka, profesjonalna fotograf, wezwała pozwaną do naprawienia szkody powstałej wskutek naruszenia jej majątkowych praw autorskich, wskazując, że przekazanie zdjęć nie upoważniało pozwanej do ich komercyjnego wykorzystania. Pozwana nie naprawiła szkody, a powódka skierowała pozew do sądu.

W odpowiedzi na pozew, pozwana spółka wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powódki na rzecz pozwanej zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych wraz z opłatą skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł.

W uzasadnieniu, pozwana spółka potwierdziła fakt zawarcia i wykonania umowy o wykonanie i dostawę mebli kuchennych do zabudowy, fakt wykonania przez powódkę dokumentacji fotograficznej oraz komercyjnego wykorzystania fotografii przez pozwaną. Pozwana zaprzeczyła jednak, by wykorzystanie przez nią zdjęć odbywało się bez wiedzy i zgody powódki, lecz opierało się na porozumieniu stron. Ponadto, nawet przyjmując, że doszło do bezprawnego naruszenia przysługującej powódce autorskich praw majątkowych, to ewentualne zasądzone na rzecz powódki świadczenie nie powinno przekraczać szkody, jaką poniosła w wyniku takiego naruszenia, a żądanie powódki jest nadmiernie wygórowane.

W toku rozprawy, strony podtrzymały swoje stanowisko w sprawie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W 2014 r. Powódka M. P. (1) wraz z mężem M. P. (2), zawarła z pozwaną spółką (...) sp. j. umowę o wykonanie mebli do zabudowy kuchennej. Przy realizacji zamówienia strony korzystały z pomocy współpracującej stale z pozwaną spółką projektantki A. K., prowadzącej działalność gospodarczą pod firmą 4 S. D. A. K..

A. K. w zakresie projektowania i przygotowywania materiałów marketingowych działała jako przedstawiciel pozwanej, mając jej pełnomocnictwo.

Bezsporne, ponadto dowód: Wypis KRS (k. 46-48), umowa o współpracy (k. 64), zeznania A. K. (k. 107), zeznania M. P. (1) (k. 241); zeznania H. B. (k. 241)

Po zrealizowaniu umowy z powódką skontaktowała się A. K., prosząc o możliwość wykonania dokumentacji fotograficznej wykonanych mebli, celem ich dołączenia do prywatnej dokumentacji.

Powódka nie zgodziła się na wizytę A. K. domu i samodzielnie wykonała fotografie. Następnie powódka wysłała w dniu 29 grudnia 2014 r. swoje fotografie na jej adres mailowy 4 S. D..

Dowód: Wypis KRS (k. 46-48), Kopia maila (k. 8--9), fotografie (k. 157), opinia biegłego sądowego (k. 164-171); zeznania A. K. (k. 107), zeznania M. P. (1) (k. 241);

29 grudnia 2014 r. A. K. umieściła otrzymane od powódki zdjęcia na portalu F. na profilu prowadzonej przez siebie działalności 4 S. D.. Zdjęcia zostały opatrzone podpisem wskazującym powódkę jako autorkę.

Dowód: Zrzut ekranu wpisu (k. 10), opinia biegłego sądowego (k. 164-171); opinia uzupełniająca (k. 198-206), zeznania A. K. (k. 107)

Powódka nie wyraziła zgody na upublicznienie swoich fotografii i na ich komercyjne wykorzystanie.

Dowód: zeznania A. K. (k. 107), zeznania M. P. (1) (k. 241); zeznania H. B. (k. 241)

19 maja 2015 r. pozwana spółka umieściła przesłane przez powódkę fotografie na swoim profilu facebookowym, na stronie internetowej M. (...) Wpis podpisany był jako projekt A. K.. Nie wskazano autora zdjęcia. Ponadto te

same zdjęcia ukazały się w folderze reklamowym Polski producent mebli kuchennych K. M., oraz na billboardzie reklamowym na przystanku autobusowym w P. przy ul. (...).

Bezsporne, ponadto dowód: Zrzuty ekranu (k. 11-12), zdjęcie folderu reklamowego (k. 13-14), zdjęcie billboardu (k. 15), opinia biegłego sądowego (k. 164-171); opinia uzupełniająca (k. 198-206), zeznania H. B. (k. 241)

Pozwana wykorzystała łącznie 4 fotografie, której autorką była powódka. Szacowane wynagrodzenie za przeniesienie autorskich praw majątkowych ustalono na 3696 zł.

Dowód: opinia biegłego sądowego (k. 164-171); opinia uzupełniająca (k. 198-206)

Powódka jest zawodowym fotografem. Posiada wykształcenie kierunkowe (studia podyplomowe w Wyższej Szkole (...) w P.), ukończyła również liczne kursy i szkolenia. Posiada profesjonalny sprzęt fotograficzny.

Dowód: Świadczenie ukończenia studiów (k. 42), Dyplomy warsztatów (k. 43-45),

Pismem z dnia 19 października 2015 r. powódka wezwała pozwaną do dobrowolnego naprawienia szkody wynikającej z bezprawnego naruszenia przysługujących jej autorskich praw majątkowych poprzez zapłatę kwoty 6.000 zł stanowiącej trzykrotność stosownego wynagrodzenia jakie przysługiwałoby jej z tytułu udzielenia zgody na korzystanie ze zdjęć jej autorstwa.

Pozwana nie uiszczała tej kwoty, twierdząc, że nie doszło do naruszenia i deklarując, że nie zamierza w przyszłości korzystać ze zdjęć w celach marketingowych.

Powódka ponowiła żądanie w piśmie z dnia 18 listopada 2015 r., a wobec braku uiszczenia żądanej kwoty, wniosła pozew.

Dowód: Wezwania do zapłaty (k. 16-33), korespondencja stron (k. 34-40)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie wskazanych wyżej dowodów z dokumentów, a nadto na podstawie twierdzeń stron.

Zgromadzone w sprawie dokumenty urzędowe i prywatne Sąd uznał za w pełni wiarygodne. Zgodnie z treścią art. 244 k.p.c. dokumenty urzędowe stanowią dowód tego co zostało w nich urzędowo zaświadczone. Zgodnie natomiast z treścią art. 245 k.p.c. dokumenty prywatne stanowią dowód tego, że osoba, która je podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie. Zgromadzone w sprawie dokumenty nie były kwestionowane przez strony. Również Sąd nie znalazł podstaw, aby kwestionować zgromadzone w sprawie dokumenty urzędowe i prywatne z urzędu. Wiarygodność kserokopii dokumentów również nie budziła wątpliwości Sądu. Mimo, że kserokopia nie jest dokumentem, a stanowi jedynie element twierdzenia strony o istnieniu dokumentu o treści odpowiadającej kserokopii, to w niniejszej sprawie żadna ze stron nie podniosła zarzutów kwestionujących istnienie określonych dokumentów prywatnych czy urzędowych.

W szczególności, okoliczności na które strona powodowa powołała dowód w postaci zrzutów ekranu oraz wydruków maili, nie były sporne pomiędzy stronami. Strona pozwana nie przeczyła temu, że powódka jest autorką fotografii i zostały one następnie wykorzystane przez pozwaną w celach komercyjnych.

Sąd dał pełną wiarę zeznaniom świadka A. K., albowiem zostały one potwierdzone przez pozostały materiał dowodowy, jak i też strony nie przeczyły twierdzeniom świadka. Świadek zeznawała na okoliczność przekazania jej fotografii przez powódkę oraz dalszego przekazania ich pozwanej.

Nie budziły wątpliwości sądu także zeznania stron: powódki M. P. (1) oraz H. B., zeznającej w imieniu pozwanej spółki. Były spójne, logiczne i w pełni korespondowały z pozostałym materiałem faktycznym. Stan faktyczny był w

dużej mierze bezsporny. Sporne były dwa podstawowe fakty: czy powódka udzieliła pozwanej licencji na korzystanie z fotografii, oraz jaka była wysokość ewentualnej szkody poniesionej przez powódkę.

Co do pierwszej z tych okoliczności, pozwana twierdziła, że choć brakuje pisemnej umowy przenoszącej majątkowe prawa autorskie, to wykorzystanie nie nastąpiło bez zgody i wiedzy powódki. Powódka wiedziała, że A. K. ma wykonać fotografie w celu wykorzystania ich do marketingu pozwanej. Pozwana twierdziła, że powódka udzieliła jej licencji na wykorzystanie fotografii. Pozwana nie udowodniła jednak tego faktu, twierząc jedynie, że „z faktu, że autor zdjęć dostarcza nieodpłatnie zdjęcia kontrahentowi, prowadzącemu działalność gospodarczą, z którą tematyka zdjęć jest ściśle związana, nie czyniąc zastrzeżenia co do sposobu ich wykorzystania, może wypływać tylko ten wniosek, że kontrahent ten może je wykorzystywać bez ograniczeń.

Takie twierdzenie pozwanej Sąd uznał za nieuzasadnione. Zawarcie umowy licencyjnej jest faktem, które powinien zostać przez stronę udowodniony. Chociaż ustawodawca w tym przypadku nie nakłada na strony obowiązku zachowania formy pisemnej, to na licencjobiorcy spoczywa obowiązek udowodnienia, że licencja została mu udzielona. Wynika to bezpośrednio z art. 6 k.c., zgodnie z którym ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Regułę tę uzupełnia art. 232 k.p.c., który nakłada na strony obowiązek wskazywania dowodów koniecznych dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą one skutki prawne. W konsekwencji więc strona, która nie przytoczyła wystarczających dowodów na poparcie swoich twierdzeń, ponosi ryzyko niekorzystnego dla siebie rozstrzygnięcia, o ile ciężar dowodu, co do tych okoliczności na niej spoczywał. Natomiast Sąd zobowiązany jest wówczas wyciągnąć ujemne konsekwencje z braku udowodnienia faktów, przytoczonych na uzasadnienie żądań lub zarzutów.

Pozwana powinna udowodnić fakt zawarcia umowy licencyjnej, a ponieważ tego nie zrobiła, nie można tej umowy domniemywać. Stąd, fakt ten Sąd uznał za nieudowodniony.

Ustalenie wysokości poniesionej przez powódkę szkody wymagało wiadomości specjalnych, dlatego też Sąd powołał opinię z biegłego rzeczownika patentowego W. K., który w opinii z dnia 2 maja 2018 r. przeanalizował dostarczone przez powódkę fotografie, wskazując na jej autorstwo i sposób wykorzystania. Biegły ustalił wysokość wynagrodzenia za przeniesienie autorskich praw majątkowych utworu fotograficznego M. P. (1), stanowiącego zestaw czterech fotografii na kwotę 3696 zł. Przeniesienie dotyczyło wszystkich pól eksploatacji.

Zastrzeżenia do opinii biegłego wniósł pełnomocnik pozwanej spółki. W piśmie, pełnomocnik wniósł o zobowiązanie biegłego do uszczegółowienia sposobu wyliczenia powyższej kwoty, wraz z uzasadnieniem przyjętych wskaźników. Pełnomocnik wniósł również o uzupełnienie opinii poprzez uwzględnienie rzeczywistego sposobu wykorzystania zdjęć, a mianowicie wykorzystania ich na jedynie trzech polach eksploatacji. W związku z tym, biegły powinien ustalić kwotę wynagrodzenia w oparciu o umowę licencyjną niewyłączną na tych trzech polach. Pełnomocnik pozwanej przedstawił również fakturę dokumentującą kwotę przeniesienia praw autorskich w innej umowie z inną fotograf.

Zastrzeżenia do opinii biegłego wniosła także powódka, kwestionując kwotę przez niego wyliczoną i wnosząc o uszczegółowienie szacunków biegłego.

W piśmie z dnia 14 sierpnia 2018 r. biegły podtrzymał swoją opinię w sprawie i ustosunkował się do zarzutów stron, przedstawiając podstawy swoich wyliczeń i uzasadniając wartości przyjętych wskaźników. Biegły wskazał, że do swoich szacunków przyjął metodę odtworzeniowo-kosztową, wobec braku udostępnienia jakichkolwiek informacji ze strony pozwanej. Biegły odtworzył nakłady poniesione dla stworzenia i ustalenia utworu, wraz ze zwrotem poniesionych kosztów wykonania utworu oraz wysokości korzyści z tytułu rozpowszechnienia utworu na polach eksploatacji.

Zarzuty wobec stanowiska biegłego podniosła strona pozwana, podważając fakt niedostarczenia przez nią materiału porównawczego, a także zgłaszając zastrzeżenia co do wartości dobranych przez biegłego do wyliczenia wynagrodzenia powódki.

Biegły ustosunkował się do zarzutów pozwanej na rozprawie w dniu 6 grudnia 2018 r. podtrzymując w całości swoje stanowisko w sprawie i podając ponownie podstawy dokonanego przez siebie wyliczenia. Biegły wskazał też, że faktura przedstawiona przez pozwaną nie jest dokumentem miarodajnym dla wyliczenia stawek wynagrodzenia, bowiem jest wynikiem umowy zawartej z wykonawcą usługi i nie ma wynika z niej żadna informacja o ewentualnym przeniesieniu praw autorskich. Zdaniem biegłego, jeśli zleceniodawca nie uzgodni z wykonawcą wynagrodzenia za dzieło wykonawca ma prawo żądać od zleceniodawcy wszystkich kosztów, jakie poniósł w związku z wykonaniem dzieła.

W ocenie Sądu, sposób przeprowadzonych przez biegłego wyliczeń, świadczy o rzetelności opinii i wszechstronnym rozważeniu okoliczności niezbędnych do wydania opinii. W ocenie Sądu biegły w przekonujący sposób wyliczył wynagrodzenie należne powódce, a pozwana nie wskazała takich okoliczności, które podważałyby jego wnioski. Opinia została sporządzona przez biegłego dysponującego wiedzą i doświadczeniem w sporządzaniu opinii w analogicznym sprawach i to do niego należy wybór metodyki opracowania opinii, a okoliczność, że opinia biegłego okazała się niekorzystna dla stron nie oznacza, że jest ona niekompletna czy wadliwa.

Sąd zważył co następuje:

Zgodnie z dyspozycją wynikającą z treści art. 79 ust. 1. ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz. U. z 2015 r., 1639 zm.) uprawniony, którego autorskie prawa majątkowe zostały naruszone, może żądać od osoby, która naruszyła te prawa:

- 1) zaniechania naruszenia;
- 2) usunięcia skutków naruszenia;
- 3) naprawienia wyrządzonej szkody:
 - a) na zasadach ogólnych albo
 - b) poprzez zapłatę sumy pieniężnej w wysokości odpowiadającej dwukrotności, a w przypadku gdy naruszenie jest zawinione - trzykrotności stosownego wynagrodzenia, które w chwili jego dochodzenia byłoby należne tytułem udzielenia przez uprawnionego zgody na korzystanie z utworu;
- 4) wydania uzyskanych korzyści.

Art. 79 ust. 1 pkt 3 b utracił moc z dniem 1 lipca 2015 r. w zakresie, w jakim uprawniony, którego autorskie prawa majątkowe zostały naruszone, może żądać od osoby, która naruszyła te prawa, naprawienia wyrządzonej szkody poprzez zapłatę sumy pieniężnej w wysokości odpowiadającej – w przypadku gdy naruszenie jest zawinione – trzykrotności stosownego wynagrodzenia, które w chwili jego dochodzenia byłoby należne tytułem udzielenia przez uprawnionego zgody na korzystanie z utworu, na podstawie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 23 czerwca 2015 r. (sygn. akt SK 32/14; Dz. U. poz. 932).

Konsekwencją tego orzeczenia jest więc uznanie, że art. 79 ust. 1 pkt. 3 lit. b omawianej ustawy uprawnia osobę, której autorskie prawa majątkowe zostały naruszone do żądania naprawienia wynikłej z tego szkody poprzez zapłatę sumy pieniężnej w wysokości odpowiadającej dwukrotności stosownego wynagrodzenia, niezależnie od tego, czy naruszającemu można przypisać winę (tak Sąd Apelacyjny w Ł. w wyroku z dnia 27 lipca 2015 r., I ACa(...), LEX nr 1789965).

Obecny katalog roszczeń w przypadku naruszenia autorskich praw majątkowych jest wynikiem implementacji przepisów dyrektywy (...) (dyrektywie enforcement). W wyniku dostosowania przepisów ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych do katalogu roszczeń wprowadzone zostało roszczenie o usunięcie skutków. Modyfikacji uległo roszczenie publikacyjne. Obok typowych roszczeń negatoryjnych, do jakich należy roszczenie o zaniechanie, wprowadzone zostały środki o charakterze kompensacyjnym, które przez swoją postać mogą wywierać także skutek represji. Wątpliwości w doktrynie i praktyce budzi w szczególności – odmienny od określonego w innych regulacjach

prawa własności intelektualnej – sposób naprawienia szkody oparty na wielokrotności stosownego wynagrodzenia. Wymienione w w/w art. 79 roszczenia mają charakter samoistny i pozostają ze sobą w zbiegu, zwłaszcza w przypadku naruszeń ciągłych, polegających na eksploatacji cudzego prawa. Stosownie do odesłania wskazanego w art. 101 wymienione w katalogu art. 79 roszczenia służą również w przypadku naruszenia praw pokrewnych.

W trakcie postępowania w niniejszej sprawie, przed Trybunałem Sprawiedliwości Unii Europejskiej (piąta izba) w dniu 25 stycznia 2017 r. z wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym złożonym przez Sąd Najwyższy Polska – Stowarzyszenie (...) przeciwko Stowarzyszenie (...) (sprawa o sygn. akt C (...)) wydano orzeczenie, w którym Trybunał Sprawiedliwości uznał, że art. 13 dyrektywy (...) Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie egzekwowania praw własności intelektualnej należy interpretować w ten sposób, że nie sprzeciwia się on uregulowaniu krajowemu, zgodnie z którym uprawniony, którego prawo własności intelektualnej zostało naruszone może zażądać od osoby, która naruszyła to prawo, albo odszkodowania za poniesioną przez niego szkodę, przy uwzględnieniu wszystkich właściwych aspektów danej sprawy, albo, bez wykazywania przez tego uprawnionego rzeczywistej szkody, domagać się zapłaty sumy pieniężnej w wysokości odpowiadającej dwukrotności stosownego wynagrodzenia, które byłoby należne tytułem udzielenia zgody na korzystanie z danego utworu.

Ochrona autorskich praw majątkowych jest ukształtowana na podstawie szczególnych przepisów określających podstawy roszczeń, których można dochodzić w sytuacji naruszenia prawa. Naruszenie autorskich praw majątkowych następuje wówczas, gdy dochodzi do wkroczenia w zakres cudzego prawa autorskiego. Korzystanie z elementów dzieła spełniających przesłankę twórczości jest naruszeniem monopolu eksploatacyjnego odnoszącego się do konkretnego utworu (zob. J. Barta, R. Markiewicz, Prawo autorskie, Warszawa 2008, s. 175). Ustalenie naruszenia nie jest zależne od wielkości, charakteru i poziomu artystycznego lub naukowego wykorzystywanego wkładu twórczego. Faktyczna eksploatacja cudzego utworu bez zezwolenia jest bezpośrednim naruszeniem prawa autorskiego. Bezpośrednią postacią naruszenia są wszystkie działania, które polegają na wkroczeniu w cudze prawa autorskie bez zezwolenia, choćby wkroczenie to było dokonywane bez zamiaru lub świadomości naruszenia. Autorskie prawa majątkowe są chronione w sposób bezwzględny i obiektywny.

Fakt naruszenia powinien udowodnić powód, który musi przedstawić utwór cechujący się twórczymi walorami, jak i wskazać dzieło pochodzące od naruszydiciela, któremu stawiany jest zarzut naruszenia. W celu wykazania istnienia swojego prawa możliwe jest wykorzystywanie domniemania autorstwa (art. 8 ust. 2 ustawy Prawo autorskie). Powód, domagając się ochrony utworu, do którego przysługują mu autorskie prawa majątkowe, powinien wykazać twórczy charakter dzieła w rozumieniu art. 1 w/w ustawy oraz swoje uprawnienia do utworu, które – jeżeli nie wynikają z autorstwa utworu – opierają się na następstwie prawnym. Wskazując dzieło eksploatowane przez naruszydiciela, powód powinien opisać elementy wykorzystane z jego utworu, które są obecne w dziele pozwanego. Odwołując się do chronionych elementów utworu, powód nie może domagać się ochrony samego pomysłu lub tematu ani też stylu czy samoistnie ujmowanej formy dzieła. (zob. Paweł Podrecki w: Komentarz do art.79 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, System Informacji Prawnej LEX).

Na kanwie przedmiotowego postępowania powódka dochodziła kwoty 6000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty za wykorzystanie przez pozwaną w celach marketingowych fotografii sporządzonych przez powódkę. Powódka wskazała również, że jeżeli wysokość tej kwoty będzie sporna, składa wniosek o powołanie biegłego, który określi wysokość poniesionej przez powódkę szkody.

Pozwana nie zgodziła się z żądaniem pozwu, wnosila o jego oddalenie z tego względu, że, jak wskazywała, powódka udzieliła jej licencji na wykorzystanie zdjęć. Powódka miała, wysyłając zdjęcia A. K., która we współpracy z pozwaną przygotowywała projekt kuchni powódki i która stale współpracuje z pozwaną spółką, udzielić zezwolenia na wykorzystanie dokumentacji fotograficznej w celach marketingowych. Sam fakt komercyjnego wykorzystania zdjęć nie był w sprawie sporny. Nie było również sporne autorstwo powódki oraz to, że zdjęcia miały charakter utworu w rozumieniu art. 1 ust. 1 prawa autorskiego (powódka dostarczyła pełną dokumentację procesu twórczego)

W toku postępowania dowodowego, pozwana nie udowodniła faktu udzielenia jej licencji, a w konsekwencji należało uznać, że powódka nie udzieliła jej zgody na wykorzystanie zdjęć.

Powódce przysługuje - jako twórcy - wyłączne prawo do korzystania z utworu i rozporządzania nim na wszystkich polach eksploatacji oraz do wynagrodzenia za korzystanie z utworu (art. 17 Prawa autorskiego). Twórca może przenieść autorskie prawa majątkowe na inną osobę (art. 41 ust. 1 pkt 1 Prawa autorskiego). Umowa o przeniesienie autorskich praw majątkowych wymaga zachowania formy pisemnej pod rygorem nieważności (art. 53 Prawa autorskiego). Twórca może również udzielić upoważnienia do korzystania z utworu na wymienionych w umowie polach eksploatacji z określeniem zakresu, miejsca i czasu tego korzystania i jeżeli umowa nie zastrzega wyłączności korzystania z utworu w określony sposób (następuje udzielenie licencji niewyłącznej) nie wymaga ona zachowania formy pisemnej (art. 67 ust. 1, 2 i 5 Prawa autorskiego).

Ponieważ pozwana nie udowodniła faktu udzielenia jej licencji i nie przeczyła faktowi komercyjnego wykorzystania utworów powódki, meritum sporu dotyczyło wartości szkody poniesionej przez powódkę.

Jako podstawę swego roszczenia powódka wskazała art. 79 ust. 1 pkt 3 lit. a, a ewentualnie lit. b (w zakresie w jakim możliwe jest dochodzenie dwukrotności stosownego wynagrodzenia) ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, żądając, odszkodowania, jakie jej zdaniem należałoby się jej gdyby majątkowe prawa autorskie zostały przeniesione.

W celu określenia wysokości tej kwoty, Sąd zwrócił się do biegłego rzeczownika patentowego W. K., który w opinii z dnia 2 maja 2018 r. oszacował wysokość tej kwoty na 3696 zł, z czego 2200 zł wynosiły w niej nakłady, 440 zł 20% zysku od nakładów, + 4x10% tej kwoty na każde pole eksploatacji utworu. Zgodnie z przyjętą w dyscyplinie praktyką, biegły uwzględnił korzyści z tytułu rozpowszechniania utworu na wszystkich polach eksploatacji.

W kolejnych opiniach uzupełniających, biegły wyjaśnił wszystkie wątpliwości stron co do sposobu obliczenia tej kwoty.

Mając na względzie powyższe, Sąd uwzględnił w części powództwo powódki na podstawie art. 79 ust. 1 pkt 3 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, zasądzając od pozwanej spółki na jej rzecz kwotę 3969 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 3 lutego 2016 r. (data wniesienia pozwu) do dnia zapłaty (punkt 1 wyroku). Sąd uznał, że kwota wyliczona przez biegłego stanowi stosowne wynagrodzenie, które w chwili jego dochodzenia byłoby należne tytułem udzielenia przez uprawnionego zgody na korzystanie z utworu. W ocenie Sądu w niniejszej sprawie zasadne jest przyznanie jednokrotności wynagrodzenia adekwatnie do wyliczeń biegłego. W odniesieniu do odsetek ustawowych za opóźnienie sąd uznał, iż należą się ona od dnia wytoczenia powództwa, bowiem powódka przed wytoczeniem powództwa dwukrotnie i bezskutecznie wzywała pozwaną do zapłaty. Zatem powódka byłaby uprawniona dochodzić odsetek od daty bezskutecznego upływu terminu do zapłaty określonego w wezwaniach.

W pozostałym zakresie Sąd oddalił powództwo (punkt 2 wyroku).

O kosztach procesu orzeczono zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik postępowania, czyli art. 100 k.p.c., na podstawie którego dokonuje się stosunkowego rozdzielenia kosztów procesu. Powódka żądała kwoty 6000 zł, zasądzona kwota odpowiadała więc 62% żądanej kwoty. W tym też zakresie, jako stronę przegrywającą, Sąd obciążył pozwaną (punkt 3 wyroku).

SSO Maria Prusinowska